

Jaarverslag 2025

Vereniging Particuliere Historische Buitenplaatsen

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding	3
Doelstellingen VPHB	3
Bestuur	3
Secretariaat en vrijwilligers	4
Activiteiten en resultaten	4
Dossiers:	4
Raad van Overleg en werkgroepen	9
Raad van overleg	10
Wergroepen	10
Communicatie	11
Website	11
Communicatieplan	11
Nieuwsflits en Nota Bene	12
Stichting Het Buiten	12
Algemene Ledenvergadering	13
ALV 25 mei 2025	13
16 juni 2025 (ingelast)	13
9 november 2025	14
Ledenbeleid	14
Financiën en toekomstvisie	15
Conclusie	15

* Afbeelding voorpagina: Landgoed Huis Sevenaer, <https://huissevenaer.nl/>, april 2026.

Inleiding

Dit jaarverslag biedt een overzicht van de activiteiten en initiatieven van de VPHB in 2025. In dit jaar heeft de VPHB zich energiek ingezet om de instandhouding van particuliere historische buitenplaatsen te bevorderen. Het verslag geeft een helder overzicht van de doelstellingen en structuur van de vereniging. Belangrijke resultaten die zijn toegelicht zijn onder andere: vruchtbare samenwerkingsverbanden en nieuwe activiteiten en resultaten op het gebied van communicatie en rondom het box 3-dossier. Daarnaast biedt het verslag een beknopt inzicht in de toekomstvisie en financiën van de vereniging.

Doelstellingen VPHB

In 2025 heeft de VPHB zich energiek ingezet voor haar doelstellingen. Deze doelstellingen zijn:

- Het bevorderen van de instandhouding van particuliere historische buitenplaatsen;
- Vergroten maatschappelijke en publieke draagvlak;
- Kennisuitwisseling met leden en leden onderling;

om deze doelen te bereiken streeft VPHB naar

- Samenwerking met andere (erfgoed-)organisaties;
- Nauwe contacten onderhouden met de European Historic Houses Association (EHHA) om op de hoogte te blijven van Europese ontwikkelingen en mogelijkheden op monumentengebied.

Bestuur

In 2025 bestond het bestuur van de vereniging uit de volgende personen:

- Mr. Eugène C.J.M. van Bouwdijk Bastiaanse, voorzitter;
- Mevr. Mr. L. Erica van Eeghen, bestuurslid;
- Mevr. Dr. H. Caroline Greve-Geijssen, secretaris;
- Mr. G. Uko Meijer MSc, bestuurslid;
- Ir. Albert H. graaf Schimmelpenninck, bestuurslid;
- Drs. Rik Wagemans, bestuurslid, tot 9 november 2025;
- Mr. Jos Th. S. Witjes, penningmeester.

Het bestuur kwam in 2025 tien keer bijeen, waarvan zes keer digitaal, om beleidskwesties te bespreken en strategieën te ontwikkelen. De fysieke vergaderingen vonden plaats op Zwanenburg (Heeswijk-Dinther), Old Putten (Elburg), Hof te Dieren (Ellecom) en Rensumaborg (Uithuizermeeden).

De leden van het bestuur ontvangen geen financiële vergoeding voor hun werkzaamheden. Wel kunnen zij aanspraak maken op een reis- en verblijfsvergoeding.

Secretariaat en vrijwilligers

Secretariaat

Het secretariaat van het bestuur wordt ondersteund door Anna van de Wal. Deze ondersteuning wordt op uurbasis verrekend.

Vrijwilligers

De vereniging geniet de vrijwillige inzet van:

- Thera Lindenbergh, zij verzorgt de Nota Benes, houdt de website actueel en notuleert de bestuursvergaderingen, Raad van Overleg van Algemene Ledenvergaderingen;
- Merlijn Lisman, zij checkt de EHHA Nieuwsbrieven op relevante informatie voor de leden en verzamelt deze informatie voor de Nota Bene's.
- De Provinciale Vertegenwoordigers en de leden van de werkgroepen (zie verder hoofdstuk *Raad van Overleg en werkgroepen*);
- De leden van het bestuur.

Zonder de vrijwillige inzet van leden zou de VPHB niet de plek verworven kunnen hebben in het erfgoedveld die zij nu heeft.

Activiteiten en resultaten

2025 was een jaar waarin de VPHB diverse activiteiten heeft voortgezet en opgestart. De activiteiten zijn hieronder gegroepeerd rond de belangrijkste dossiers en samenwerkingspartners.

Dossiers:

I. Subsidieregeling Instandhouding Monumenten (SIM)

Voor de leden van de VPHB is de SIM ('rood' en 'groen') de belangrijkste subsidieregeling. In 2024 heeft het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) een aantal wijzigingen doorgevoerd in de SIM voor 2025. De belangrijkste wijziging betrof de verlaging van het subsidiepercentage van 60% naar 50%. Met als doel om het budget weer enigszins in balans te krijgen met het toenemende aantal aanvragen. Hiernaast werd ook het totale budget verhoogd. Ondanks deze wijzigingen zijn er in 2025 achttien aanvragen van VPHB-leden afgewezen. De VPHB heeft zich in deze samenwerking ingespannen om deze afwijzingen aanhangig te maken bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) en de leden hierover te informeren.

II. Reactie internetconsultatie 'minimum energieprestatie-eisen voor huurwoningen'

Op grond van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) moeten huurwoningen per 1 januari 2026 voldoen aan energielabel D. De VPHB en de FPG hebben een schriftelijke reactie ingediend op dit voorstel.

Hoewel de VPHB en de FPG het belang van verduurzaming onderschrijven, maken zij zich ernstig zorgen over de gevolgen voor de karakteristieke huurwoningen op landgoederen die gerangschikt zijn onder de Natuurschoonwet 1928 (NSW). Veel van deze huurwoningen zijn niet als rijks- of gemeentelijk monument aangewezen, maar zijn qua bouw, karakter en leeftijd vergelijkbaar met monumenten op hetzelfde landgoed. Hiermee maken zij een belangrijk onderdeel uit van het

landgoedensemble. Het verplicht verduurzamen van deze woningen is kostbaar en zeer complex. Bovendien lopen deze gebouwen het risico hun karakteristieke waarde te verliezen door verduurzaming. De VPHB en de FPG pleiten daarom voor een oplossing waarin onder de NSW gerangschikte huurwoningen van vóór 1950 dezelfde behandeling moeten krijgen als erkende rijks- en gemeentelijke monumenten. De volledige reactie is [hier](#) terug te lezen.

III. Box 3-heffing

In 2024 heeft staatssecretaris Van Rij een wetsvoorstel ingediend voor heffing op basis van werkelijk rendement. Dit voorstel betreft een combinatie van vermogenswinstbelasting en vermogensaanwasbelasting, waarbij zowel direct als indirect in box 3 wordt belast. Het voorgestelde box 3-stelsel vormt een groot knelpunt voor veel leden bij de instandhouding van hun landgoed of buitenplaats. Om deze reden was dit een van de grootste actiepunten voor de VPHB in 2025.

Voor onroerende zaken zou dit betekenen dat er bij vervreemding (verkoop, schenking of vererving) belasting wordt geheven over de nominale waardestijging. Voor landgoederen gerangschikt onder de Natuurschoonwet 1928 (NSW) houdt dit in dat bij iedere overdracht aan een volgende generatie afgerekend zou moeten worden over de waardestijging van de opstallen sinds de vorige verkrijging.

Omdat er bij deze nieuwe voorgestelde heffing geen rekening mag worden gehouden met inflatie, leidt dit bij iedere generatiewisseling tot een zeer forse heffing. Deze is zelden tot nooit op te brengen uit het doorgaans marginale rendement van een landgoed of buitenplaats. Dit werkt versnippering in de hand. Dit terwijl dit erfgoed (bossen, natuur, historische parkaanleg), met de daarop vaak monumentale bebouwing, vaak een historische eenheid vormt en een groot maatschappelijk doel dient. Bovendien ligt de zorg voor deze landgoederen en buitenplaatsen vaak al generaties bij dezelfde families. De NSW is in 1928 in het leven geroepen om juist de versnippering van landgoederen te voorkomen. Dit belastingvoorstel druist hier rechtstreeks tegenin.

In 2024 had de VPHB, samen met FPG en Bewoond Bewaard, al verkend hoe de belangen gezamenlijk in Den Haag konden worden behartigd. In 2025 bleek dat de standpunten uiteenliepen. De VPHB zet in op vrijstelling van alle NSW-gerangschikte opstallen, terwijl Bewoond Bewaard pleit voor een bredere vrijstelling voor alle monumenten. FPG trok zich op enig moment terug, onder meer vanwege de hoge kosten voor de inschakeling van een lobbybureau. Dit verschil in benadering heeft ertoe geleid dat de VPHB het initiatief heeft genomen tot de oprichting van een aparte stichting voor dit doel. Later heeft FPG toch weer aansluiting gezocht zodat de Stichting NSW en Box3 als samenwerkingsverband van VPHB en FPG fungeert.

Uiteraard blijft de stichting in dit dossier, waar mogelijk, samenwerken met Bewoond Bewaard..

● **Stichting NSW en Box 3 en Federatie Particulier Grondbezit (FPG)**

Om de lobby rondom het nieuwe box 3-stelsel zo goed mogelijk te organiseren, heeft de VPHB de Stichting NSW en Box3 opgericht (14 juli 2025). Deze heeft als doel om, in lijn met de Natuurschoonwet 1928, de fiscale druk op NSW-landgoederen te verlagen. Dit wil zij bereiken door te lobbyen voor een vrijstelling voor alle NSW-gerangschikte opstallen binnen de voorgestelde wijziging van box 3 in de inkomstenbelasting, dan wel een doorschuifregeling. Inmiddels is een samenwerking met FPG overeengekomen voor dit doel en is FPG tot het stichtingsbestuur toegetreden.

Tijdens de Algemene Ledenvergadering van de VPHB op 9 november 2025 werd de samenwerkingsovereenkomst tussen de VPHB en de FPG officieel ondertekend. Het bestuur van de stichting bestaat uit:

- Eugène van Bouwdijk Bastiaanse (VPHB, voorzitter);
- Sander Wurfbain (FPG);
- Robert Jan Nieuwland (secretaris);
- John Blijdestein (penningmeester);
- Albert Schimmelpenninck;
- Carl Moll.

De lobby en communicatie worden bepaald en gecoördineerd door het bestuur van de stichting. Voor de lobbyactiviteiten is Meines Holla & Partners ingeschakeld om te adviseren en de contacten met de Haagse politiek te onderhouden. Voor de stichting zijn hier kosten aan verbonden, zie hiervoor het hoofdstuk *Financiën en toekomstvisie*.

In december 2025 heeft de stichting de petitie *Landgoederen en buitenplaatsen in gevaar door nieuwe box 3-stelsel* aangeboden aan de Tweede Kamer. De kern van deze petitie is het verzoek om een beperkte technische aanpassing in het nieuwe box 3-stelsel. In de petitie werd de Tweede Kamer verzocht deze weeffout in de wet te repareren.

Ter onderbouwing van dit pleidooi, en om het maatschappelijk belang van de particuliere historische buitenplaatsen en landgoederen te onderbouwen, heeft de stichting opdracht gegeven tot twee inhoudelijke onderzoeken door Witteveen+Bos en VPR Consultants.

- Witteveen+Bos heeft een actualisatie gemaakt van drie eerder verschenen rapporten naar de instandhoudingskosten en maatschappelijke baten van particuliere historische buitenplaatsen en landgoederen.
- VPR Consultants heeft met rekenvoorbeelden aangetoond hoe de huidige en toekomstige belastingregels uitwerken voor landgoederen en buitenplaatsen.

Uit deze onderzoeken blijkt dat landgoederen een grote maatschappelijke waarde opleveren in natuur, recreatie, erfgoed en landschap, terwijl de instandhouding grotendeels gefinancierd wordt door particuliere eigenaren.

De stichting communiceert onder andere door de VPHB en de FPG nieuwsbrieven met updates te laten delen met hun leden. De stichting communiceert eveneens actief naar buiten via LinkedIn en met behulp van de persvoorlichter van de VPHB.

Samen met BPG, ZPG en LPG (Brabant, Zeeland, Limburg) is een voorlichtingsbijeenkomst gehouden in december. In 2026 zal dit worden vervolgd door bijeenkomsten met OPG, UPG en GPG (Overijssel, Utrecht, Gelderland).

- **Stichting Vrienden Particuliere Historische Buitenplaatsen (PHB)**

De Stichting Vrienden PHB telt circa 650 donateurs. De organisatie organiseert diverse activiteiten voor haar vrienden of donateurs. In 2025 hebben de VPHB en de Stichting Vrienden PHB gesprekken gevoerd over verdere samenwerking. Dit is van belang om het draagvlak voor de particuliere historische buitenplaatsen in de samenleving te versterken.

Een van de gesprekspunten was dat de stichting heeft aangegeven dat haar excursies snel volgeboekt zijn. Hoewel dit de grote belangstelling benadrukt, is dit jammer omdat het niet iedereen

de mogelijkheid geeft om van dit erfgoed te kunnen genieten. Om hierop in te spelen, organiseert de Stichting volgend jaar een wandeling van kasteel Walenburg (Langbroek) naar buitenplaats Sandenburg (Langbroek). VPHB ondersteunt dit van harte.

Daarnaast is besproken dat de bekendheid van de stichting en haar activiteiten verder zou kunnen worden gepromoot via het Instagram-account van de VPHB.

- **Federatie Instandhouding Monumenten (FIM)**

De FIM is de collectieve belangenbehartiger van erfgoedorganisaties in Nederland. In 2025 heeft de VPHB haar lidmaatschap bij de FIM hernieuwd. In de periode daarvoor was de VPHB enige tijd geen lid vanwege de discussie over het vervallen van de 'monumentenaf trek' en later de discussie over de voorrangspostities bij de SIM voor de Professionele Organisatie voor Monumentbehoud (POM's). De VPHB zet in op een eerlijke verdeling van subsidiegelden binnen de SIM en behoudt zich het recht voor om dit te blijven uitdragen. Het uitgangspunt in de samenwerking met de FIM blijft uiteraard om samen te werken waar mogelijk.

- **Begeleidingscommissie Tuinhistorisch Onderzoek**

De stichting Erkende Restauratiekwaliteit Monumentenzorg (ERM) actualiseert haar richtlijnen voor tuinhistorisch onderzoek. Namens de VPHB neemt Caroline Greve-Geijssen deel aan de begeleidingscommissie voor de actualisatie van deze richtlijnen. De VPHB richt zich hierbinnen op het voorkomen van: 1) Verplichting voor het laten verrichten van tuinhistorisch onderzoek. 2) Het koppelen van het onderzoek aan het verlenen van subsidies, wat leidt tot indirecte verplichting. 3) Het oplopen van de kosten van tuinhistorisch onderzoek voor particuliere buitenplaatsseigenaren.

- **Programmacommissie Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE): platform Kastelen en Buitenplaatsen.**

Twee keer per jaar organiseert de RCE het platform Kastelen en Buitenplaatsen. Caroline Greve-Geijssen neemt namens de VPHB deel aan de programmacommissie van dit platform. Op 25 april 2025 vond het platform *Kastelen en Buitenplaatsen en omliggend landschap – Bedreiging en Bescherming* plaats. De inhoudelijke invulling voor dit platform werd verzorgd door de VPHB. Het was een goed bezochte bijeenkomst waarin het onderwerp 'De Buitenplaatsbiotoop' centraal stond. Een kort verslag van dit platform is [hier](#) terug te lezen.

De VPHB blijft dit onderwerp actief agenderen en zet zich in voor een verdere uitwerking en verankering in landelijk en provinciaal beleid. Op landelijk niveau heeft de VPHB dit onderwerp geagendeerd door een zienswijze *Bescherming van Erfgoedbiotopen* in te dienen op de ontwerpnota Ruimte van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De kern van deze zienswijze is het uitspreken van zorg over het ontbreken van expliciete aandacht voor de bescherming van de biotoop van kastelen, buitenplaatsen en landgoederen in deze nota. De VPHB heeft verzocht om in de nota aandacht te besteden aan de bescherming van kastelen-, buitenplaats- en landgoedbiotopen. De volledige zienswijze is [hier](#) terug te lezen.

Op provinciaal niveau zal de VPHB in 2026 actief brieven sturen naar de provincies, waarin wordt gepleit voor het belang van de bescherming van de buitenplaatsbiotoop.

- **Promotieonderzoek *Landelijke Inventarisatie Particuliere Historische Buitenplaatsen*.**

De VPHB koestert al enige jaren de wens om een inventarisatie te maken van de buitenplaatsen van haar leden. In 2024 nam dit al concrete vormen aan in de vorm van een projectvoorstel voor een promotieonderzoek in samenwerking met de Technische Universiteit Delft (TU Delft). Het doel van het promotieonderzoek is om de huidige ruimtelijke structuur, de ligging, het gebruik en de eigendomssituaties van de particuliere historische buitenplaatsen te inventariseren. Heden ontbreekt een dergelijk overzicht. Deze inventarisatie is van groot belang voor buitenplaatseigenaren bij toekomstig beheer, behoud en bij subsidieaanvragen. Het onderzoek zal ook de kennisbasis van de vereniging professionaliseren en versterken.

In het projectvoorstel is bredere samenwerking gezocht, de begeleidingscommissie bestaat uit: prof.dr.ing. Steffen Nijhuis (TU-Delft), Prof.dr. Hanneke Ronnes (UvA), Prof. dr. Elyze Storms-Smeets (RUG) en Dr. Caroline Greve (VPHB). Om de voortgang te monitoren is vanuit de VPHB een klankbordgroep opgestart, bestaande uit: Uko Meijer (bestuurslid), Søren Movig (provinciaal vertegenwoordiger Noord-Holland en privacy deskundige), Eugène van Bouwdijk-Bastiaanse (voorzitter) en Caroline Greve (secretaris).

In 2025 heeft de VPHB de benodigde financiering rond gekregen om te starten met het promotieonderzoek (zie voor toelichting het hoofdstuk *Financiën en toekomstvisie*). Het startschot voor het promotieonderzoek werd tijdens de Algemene Ledenvergadering van 9 november 2025 officieel gegeven door het tekenen van het samenwerkingscontract tussen de TU Delft en de VPHB. In december 2025 heeft de begeleidingscommissie een selectieprocedure afgerond voor de aanstelling van de promovendus. Uit vijf kandidaten viel de keuze op Annemijn Poppe. Zij zal in het eerste kwartaal van 2026 starten.

- **European Historic Houses Association (EHHA)**

De EHHA vertegenwoordigt meer dan 50.000 particuliere historische huizen in 24 landen. Ze bevorderen samenwerking tussen eigenaren op Europees niveau. Thibaud de Guerre (Provinciaal Vertegenwoordiger Limburg) is "Governor" van Nederland voor de EHHA. Namens de VPHB was hij aanwezig tijdens de jaarlijkse algemene vergadering van 24 tot en met 25 juni in Brussel.

- **Overig: samenwerkingen met Heemschut, sKBL en Dag van het Kasteel.**

- I. Erfgoedvereniging Heemschut**

De VPHB is lid van Heemschut. Vanuit dit lidmaatschap deelt de vereniging kennis via onder meer brochures. Een voorbeeld hiervan is hoe leden hun gemeente kunnen benaderen om buitenplaatsen beter op de kaart te zetten.

- II. Stichting Kastelen, buitenplaatsen en landgoederen (sKBL)**

De VPHB steunt waar mogelijk de activiteiten van de sKBL omdat dit bijdraagt aan de bewustwording van de maatschappelijke bijdrage van kastelen en buitenplaatsen. Daarnaast zet de sKBL zich in voor kennisverspreiding door het organiseren van diverse bijeenkomsten. Deze bijeenkomsten worden aangekondigd in de nieuwsbrieven van de VPHB en waar mogelijk ook via het Instagram-account van de VPHB.

- III. Dag van het Kasteel**

De VPHB steunt waar mogelijk de activiteiten van Dag van het Kasteel omdat dit bijdraagt aan de bewustwording van de maatschappelijke bijdrage van kastelen en buitenplaatsen. De Dag van het Kasteel en de resultaten ervan worden aangekondigd in de VPHB nieuwsbrieven. Vanaf 2025 deelt de VPHB ook berichten van de Dag van het Kasteel op haar Instagram-account.

Raad van Overleg en werkgroepen

De provinciaal vertegenwoordigers vormen samen met de voorzitters van de werkgroepen de Raad van Overleg. De leden van de Raad van Overleg ontvangen geen financiële vergoeding voor hun werkzaamheden. Wel kunnen zij aanspraak maken op een reisvergoeding. Zij zijn een belangrijke sparringpartner voor het bestuur ten aanzien van het uit te voeren beleid, als ook de oren en ogen in de provincies voor het bestuur.

De provincies worden vertegenwoordigd door:

- Drenthe: Jeannette T.T. Wagenborg BFA en Rob Wagenborg;
- Friesland: Willem Poerink en jhr. Mr. Tjalling A.J. van Eysinga;
- Gelderland: Jhr. dr. Frans K.M. van Nispen tot Pannerden, vanaf 25 mei 2025;
- Groningen: Mr. G. Uko Meijer MSc;
- Limburg: Thibaud A.N.A. de Guerre;
- Noord-Brabant: Mr. Eugène C.J.M. van Bouwdijk Bastiaanse;
- Noord-Holland: Drs. Søren L. Movig;
- Overijssel: Mr. Carl Moll;
- Utrecht: Mr. Huib C. van Olden;
- Zeeland: Ir. Jan Kees C. Lantsheer;
- Zuid-Holland: Lucelle L.A.M. Leemans-van Nispen tot Pannerden.

Raad van overleg

- De Raad van Overleg kwam in 2025 twee keer fysiek bijeen op Berg en Vaart op 5 maart en 2 juli om lopende en toekomstige activiteiten te bespreken. Voorafgaand aan de vergadering op 5 maart gaf Robert Jan Nieuwland (notarieel-fiscaal adviseur van landgoederen en gespecialiseerd in de Natuurschoonwet) een presentatie over de actualiteiten omtrent de nieuwe box 3-regeling en hoe deze in strijd is met de Natuurschoonwet.
- Frans van Nispen tot Pannerden is per 25 mei 2025 de nieuwe provinciaal vertegenwoordiger Gelderland.

Werkgroepen

- Werkgroep fiscaliteit en NSW

Robert Jan Nieuwland (voorzitter fiscaliteit), Carl Moll (Provinciaal Vertegenwoordiger Overijssel) en Albert Schimmelpenninck (bestuurslid) zetten zich in om de overheid te wijzen op de nadelige gevolgen van de nieuwe box 3-regeling. In 2025 is deze werkgroep opgenomen in de Stichting NSW en Box 3. Zie hoofdstuk *Samenwerkingsverbanden/ Stichting NSW en Box 3*.

- Werkgroep WOW (werkgroep Onderzoek en Wetenschap)

Erik Greve (voorzitter), Frans van Nispen tot Pannerden en Frits Joost Beekhoven van den Boezem vormen in 2025 de werkgroep Onderzoek en Wetenschap. De werkgroep geeft waar nodig advies, zoals bijvoorbeeld in het kader van het promotieonderzoek *Landelijke Inventarisatie Particuliere Historische Buitenplaatsen*, zie hoofdstuk *Samenwerkingen*, p. 8.

- VPHB NextGen

De VPHB NextGen bestaat uit jonge mensen van de volgende generatie van potentiële particuliere historische buitenplaatseigenaren. Tot november 2025 vertegenwoordigde Rik Wagemans in het bestuur deze NextGen-leden. In 2025 bestond de werkgroep uit: Maurits van Helsdingen (Voorzitter, Kasteel Sterkenburg), Otto van Bouwdijk Bastiaanse (Zwanenburg) en Annemijn Lisman (Vreedenhoff).

In 2025 heeft de VPHB NextGen de samenwerking met de European Historic Houses Association (EHHA) NextGen verder voortgezet en geïntensiveerd. Deze samenwerking kreeg concreet vorm tijdens het achtste *Cultural Weekend: Utrecht* van 26 tot en met 28 september. Dit weekend werd georganiseerd door de VPHB en had deelnemers uit diverse Europese landen. Tijdens dit weekend werden bezoeken afgelegd aan onder andere Ridderhofstad Gunterstein (Breukelen), Ridderhofstad Sterkenburg (Driebergen-Rijsenburg), buitenplaats Berg en Vaart (Ankeveen), de Hamtoren van Ridderhofstad Den Ham (Utrecht) en Buitenplaats Vreedenhoff (Nieuwersluis).

- Kascommissie

De kascommissie controleert de jaarrekening en de financiële boekhouding van de vereniging. In 2025 bestond de commissie uit Fons van de Voort en Floor van Dedem. Erik Geytenbeek verving per 25 mei 2025 Nanning de Jong die in 2024 is overleden.

Communicatie

De VPHB werkt op diverse vlakken aan meer zichtbaarheid van de particuliere historische buitenplaatsen. Zowel de interne informatievoorziening aan de leden als de externe communicatie naar de media, geïnteresseerden en betrokkenen is hierbij van belang. Hieronder staan deze inspanningen beschreven.

Website

In 2025 heeft de VPHB zeer actief haar activiteiten en nieuwsberichten op haar website gedeeld. Dit heeft gezorgd voor meer individuele bezoeken aan de website.

Leden van de vereniging kunnen inloggen op de website en krijgen hiermee toegang tot verschillende informatieve documenten en het archief van alle verzonden Nieuwsflitsen en Nota Bene's. In 2025 heeft de vereniging daarnaast de mogelijkheden verkend voor een forum op de website, waar leden onderling kennis en tips kunnen delen. Deze verkenning wordt voortgezet in 2026.

Communicatieplan

In 2024 lanceerde de VPHB haar communicatieplan. Dit plan was tweeledig en behelsde het opstarten van een Instagram-account en de samenwerking met een persvoorlichter. In 2025 heeft de vereniging deze activiteiten met veel energie voortgezet en is dit plan uitgebreid met het opstarten van een LinkedIn-account. De drie componenten van dit communicatieplan werken met elkaar samen en versterken elkaar. Met als doel om een groter draagvlak te creëren voor de particuliere historische buitenplaatsen bij een breder publiek. Deze instrumenten kunnen worden ingezet om belangrijke thema's voor de historische buitenplaatsen onder de aandacht te brengen.

1. Instagram

Het doel van dit Instagram-account is om op een toegankelijke manier aan een zo breed mogelijk publiek het reilen en zeilen te laten zien op een particuliere historische buitenplaats. Dit draagt bij aan de positieve beeldvorming over particuliere buitenplaatsen.

Vanaf 1 juli 2024 werd Emma van Dijk van het Social mediabureau SEM Agency aangetrokken om de vereniging te helpen met het maken van content, het posten van berichten en om het account te laten groeien met behulp van haar professionele inzichten. Op het Instagram-account van de VPHB worden korte filmpjes gepost die zijn opgenomen op aangesloten buitenplaatsen. Deze video's hebben bij voorkeur een educatieve inslag of passen bij het seizoen. De video's worden gemaakt door Emma van Dijk of Alex Laurensen (recent afgestudeerd architectuurhistoricus). Waar mogelijk zoekt de VPHB samenwerking met andere erfgoedorganisaties om het bereik te vergroten. In 2025 was de groei van het account zeer positief. Eind december 2024 had het account 2.261 volgers, in december 2025 waren dit er ongeveer 5.300. De drie grootste leeftijdsgroepen die de VPHB met haar account bereikt zijn: 65+ (27%), 45-54 jaar (22%) en 35-44 jaar (19%).

2. LinkedIn

In december 2025 heeft de VPHB naast het Instagram-account ook een LinkedIn-account gestart. De doelstelling van LinkedIn verschilt enigszins van Instagram. Via LinkedIn richt de vereniging zich meer tot haar professionele netwerk door haar inzet op actuele thema's te delen, zoals bijvoorbeeld over

p/a Landgoed Buitenplaats Berg en Vaart, Cannenburgerweg 17-19, 1244 RE Ankeveen | T: 06-11 20 59 90

Bankrekening: NL91RABO0155665472 | secretariaat@vphb.nl | www.vphb.nl | Kamer van Koophandel: 08218755

het box 3-dossier. Hiermee wordt ingezet op het vergroten van het bereik binnen de politieke en professionele erfgoedwereld. Daarnaast overlapt de content op LinkedIn soms met Instagram, de platforms versterken elkaar waar mogelijk.

3. UwPersvoorlichter (Marike Timmermans)

Per 1 juli 2024 werd Marike Timmermans van UwPersvoorlichter aangetrokken voor de ondersteuning bij het schrijven en uitsturen van persberichten. De VPHB wordt hiermee meer zichtbaar voor een breder publiek in verschillende erfgoed gerelateerde media. Om dit te bereiken is onder andere een coproductie met het tijdschrift *Monumentaal* opgestart. Daarnaast is Marike Timmermans altijd beschikbaar voor het ondersteunen van de leden bij het onder de aandacht brengen van hun persberichten naar de media. Ook verzamelt zij actief nieuws onder de leden voor het schrijven van persberichten. In diverse regionale media zijn berichten verschenen over projecten en inspanningen van de vereniging of leden van de vereniging. Voorbeelden van persberichten zijn:

- [‘Bescherming buitenplaatsbiotopen ontbreekt in ontwerp Nota Ruimte’](#);
- [‘Van Landgoed tot landkaart: VPHB en TU Delft starten historisch onderzoeksproject’](#);
- [‘Eerste struik voor natuurinclusief landbouwproject De Strepen geplant’](#).

Waar mogelijk versterken de inspanningen van Marike Timmermans de content op Instagram en LinkedIn. Voor 2026 stelt de VPHB zich het doel om ook de landelijke media beter te bereiken.

Nieuwsflits en Nota Bene

In 2025 verschenen er 19 Nieuwsflitsen. Deze Nieuwsflitsen informeerden de leden over belangrijke ontwikkelingen in de vereniging. Voorbeelden hiervan zijn updates over het promotieonderzoek *Landelijke Inventarisatie Particuliere Historische Buitenplaatsen*, het communicatieplan en de Stichting NSW en box 3. Verder verstuurde de VPHB tien Nota Benes. Het ging hier veelal om geselecteerde onderwerpen uit nieuwsbrieven van diverse erfgoedorganisaties die mogelijk interessant zijn voor buitenplaatseigenaren en andere betrokkenen. De Nieuwsflitsen en Nota Benes worden in het totaal naar 289 e-mailadressen verstuurd. Beiden worden net als in voorgaande jaren goed gelezen. Tot 2025 verstuurde de VPHB ook de Euroflits. Hierin werd relevant Europees erfgoednieuws gedeeld met de leden. Deze is in 2025 komen te vervallen, omdat de inhoud te beperkt bleek. Relevante onderwerpen worden sindsdien in de Nota Bene opgenomen.

Stichting Het Buiten

Stichting *Het Buiten* is de uitgeverij van het zeer gewaardeerde tijdschrift *Het Buiten* dat wordt toegezonden aan de leden van de VPHB. De Stichting Vrienden PHB en de Nederlandse Kastelenstichting (NKS) waren de initiatiefnemers.

Wegens het vertrek van de voorzitter en de hoofdredacteur waren er in 2024 knelpunten ontstaan in de continuïteit van het tijdschrift. In 2025 is dit opgelost door het aanstellen van een nieuwe hoofdredacteur Juliette Jonker-Duynstee en een nieuwe voorzitter Allard Hoogland. Besloten werd om het tijdschrift voortaan 2 maal per jaar uit te geven om het rendabel te houden. Naast het invullen van deze vacatures heeft *Het Buiten* ook gezocht naar een oplossing voor een structureel financieel tekort. Dit tekort wordt veroorzaakt door te weinig abonnees. Het aantal buitenplaatseigenaren kan simpelweg niet eenvoudig verhoogd worden, maar het aantal Vrienden wel. *Het Buiten* heeft daarom in 2025 het vrijwilligersabonnement geïntroduceerd. Eigenaren van

buitenplaatsen kunnen tegen een gereduceerd tarief een abonnement op het tijdschrift afsluiten voor hun vrijwilligers. Dit initiatief loopt succesvol. Namens de VPHB is Erica van Eeghen lid van de adviescommissie van de redactie van *Het Buiten*.

Algemene Ledenvergadering

In 2025 vonden er twee fysieke Algemene Ledenvergaderingen (ALV) plaats en één ingelaste digitale Algemene Ledenvergadering. De eerste fysieke ALV vond plaats op 25 mei 2025 op Landgoed Zwanenburg bij de voorzitter van de VPHB, Eugène van Bouwdijk Bastiaanse. De tweede fysieke ALV vond plaats op 9 november op Havezate Den Alerdinck. De ingelaste digitale ALV vond plaats op 16 juni 2025. De belangrijkste punten uit deze vergaderingen zijn hieronder opgesomd.

ALV 25 mei 2025

- Grote dank aan voorzitter Eugène van Bouwdijk Bastiaanse voor de warme ontvangst op Landgoed Zwanenburg.
- Het verslag van de voorgaande ALV van 17 november 2024 en het jaarverslag van 2024 werden goedgekeurd.
- Toelichting op het financiële jaarverslag en begroting voor 2025. Beiden werden door de leden goedgekeurd. Verslag kascommissie en décharge van het bestuur. (*Zie ook hoofdstuk Financiën en toekomstvisie*).
- Herbenoeming van bestuurslid Rik Wagemans.
- Na de vergadering werden drie lezingen gegeven. De eerste presentatie werd gegeven door Eugène van Bouwdijk Bastiaanse (voorzitter VPHB) over de historie van Zwanenburg en het natuurproject De Strepen op Zwanenburg. De tweede presentatie werd gegeven door Robert Jan Nieuwland (voorzitter Werkgroep Fiscaliteit) over de ontwikkelingen rondom box 3. Tot slot gaf Rob Plomp (opleidingscoördinator Nationaal Centrum Erfgoedopleidingen, NCE) een presentatie over het NCE en de Erfgoedhovenier.

16 juni 2025 (ingelast)

Op 16 juni 2025 vond een ingelaste digitale Algemene Ledenvergadering plaats. Deze vergadering werd ingelast om de leden te laten stemmen over de goedkeuring van de oprichting van de Stichting NSW en Box 3 (zie toelichting *hoofdstuk Samenwerkingsverbanden*, p. 6). Het was noodzakelijk om deze vergadering in te lassen, omdat het bestuur statutair verplicht is de leden minstens twee weken van tevoren te informeren over 'het aangaan van rechtshandelingen en het verrichten van investeringen een bedrag of waarde van 20.000 euro te boven gaande'. Ten tijde van het versturen van de agenda en stukken voor de reguliere ALV van 25 mei waren belangrijke details nog niet bekend met betrekking tot het voorstel van de op te richten stichting en de daarin te storten gelden. Tijdens deze vergadering zijn de volgende besluiten genomen:

- Toestemming verleend voor het gezamenlijk met de FPG oprichten van de Stichting NSW en Box 3;
- Toestemming verleend voor een bijdrage aan het stichtingskapitaal van maximaal €30.000,-.

9 november 2025

- Grote dank aan Wouter Koning en Riekje Hooghoudt voor het wederom ter beschikking stellen van het koetshuis op Havezate Den Alerdinck.
- Het verslag van de voorgaande ALV van 25 mei en de digitale ingelaste ALV van 16 juni werden goedgekeurd.
- Toelichting op de begroting van 2026. Deze werd goedgekeurd door de leden.
- Tijdens de ALV is onder grote dankzegging Rik Wagemans afgetreden als bestuurslid. Dit in verband met een gepland verblijf in Boston (USA) wegens werk van zijn echtgenote aan de universiteit aldaar.
- Na de vergadering werden drie presentaties gegeven. De eerste presentatie werd gegeven door Kees Lever (Voorzitter Nederlandse Tuinstichting, NTs) over bescherming groen erfgoed door NTs. De tweede presentatie werd gegeven door Gerard Bastiaan (Groenwacht Nederland Beheeradvies) over waardebeoordeling groene onderdelen van de buitenplaats als hulpmiddel bij de bescherming. Tot slot gaf Caspar van Gemund (*Mobility Invest Group*) een presentatie over CO2 compensatie op particuliere historische buitenplaatsen als verdienmodel.

Ledenbeleid

Aan het eind van 2025 waren er 195 buitenplaatsen lid. Vijf buitenplaatsen zeiden om diverse redenen hun lidmaatschap op: Havezathe Camphuijsen, Hondsdonk, Landgoed Schoonheten, Huis te Jaarsveld en Hof van Moerkerken. In 2025 heeft de VPHB veel nieuwe leden mogen verwelkomen. De acht nieuwe leden zijn: Bijstein, Kasteel Amerongen, Landgoed Het Meenink, Landgoed De Wiersse, De Kemnade, Landgoed Valkenberg, De Boekhorst en Villa Dijkstra. De aanmeldingen van deze nieuwe leden lijken samen te hangen met de vruchtbare inspanningen van de vereniging om meer naar buiten te treden en maatschappelijk zichtbaarder te worden op diverse relevante thema's voor particuliere eigenaren van buitenplaatsen. De VPHB blijft zich inzetten voor het werven van nieuwe leden.

Financiën en toekomstvisie

De VPHB heeft in de voorgaande jaren een financiële reserve opgebouwd. In 2025 kreeg deze reserve meerdere bestemmingen voor projecten die van groot belang zijn voor de leden van de vereniging. De bestemmingen voor deze gelden zijn onder meer:

- De aangegane samenwerking met de TU Delft voor het promotieonderzoek *Landelijke Inventarisatie Particuliere Historische Buitenplaatsen*. De totale kosten voor het promotieonderzoek bedragen €325.000,- voor 4 jaar. De bijdrage van de TU Delft en RuG is €75.000,-. Voor de resterende €250.000,- is financiering gevonden door bijdragen van leden, stichtingen en fondsen. Uit eigen reserves levert de VPHB hiervoor een bijdrage van €60.000,-. Afhankelijk van de wensen van de schenker wordt eenmalig of jaarlijks gevraagd de toegezegde bijdrage te voldoen. Het eerste verzoek tot betaling zal in 2026 plaatsvinden, samenhangend met de startdatum van de promovenda.
- Het communicatieplan (zie hoofdstuk *Communicatieplan*). De kosten hiervoor bedroegen in 2025 €25.637 (begroot €25.000). Dit project is niet langdurig verplichtend en wordt constant gemonitord en geëvalueerd op effectiviteit en beschikbare middelen.
- Stichting NSW en Box 3 (zie hoofdstuk Samenwerkingsverbanden, p. 5 t/m 6). De VPHB verleende in 2025 een bijdrage aan het stichtingskapitaal van €30.000,-

Conclusie

In 2025 heeft de VPHB verschillende initiatieven genomen om de belangen van particuliere historische buitenplaatsen te behartigen. De vereniging heeft zich actief ingezet voor maatschappelijke en publieke zichtbaarheid. Dit werd onder andere concreet vertaald in het communicatieplan, dat in 2025 werd uitgebreid met een LinkedIn-account.

Door de samenwerking met de TU Delft in het promotieonderzoek treedt de VPHB naar voren op het gebied van kennis en onderzoek naar particuliere historische buitenplaatsen. Dit onderzoek is zowel belangrijk voor het dichten van een landelijk kennishiaat, als voor de handvatten die het de leden zal geven voor betere bescherming, monitoring, beleid en beheer van particuliere historische buitenplaatsen.

Belangrijke dossiers waar de vereniging zich voor haar leden voor heeft ingezet waren onder andere: het box 3-dossier, de energieprestatie-eisen voor huurwoningen op NSW gerangschikte landgoederen en de bescherming van de buitenplaatsbiotoop.

In de toekomst blijft de VPHB zich hier actief voor inzetten.